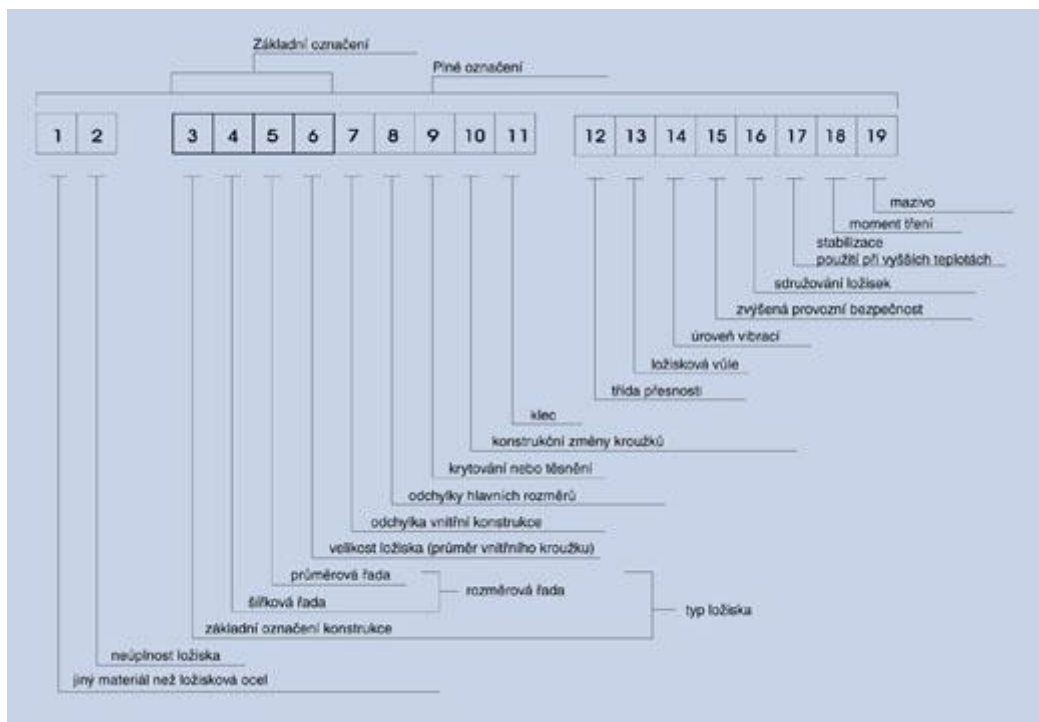

2.2 Označování

Označování ložisek je tvořeno z číselných a písmenných znaků, které určují typ, velikost a provedení ložiska, jak vyplývá ze schématu.

V základním provedení se ložiska značí základním označením, které se skládá z označení typu a velikosti ložiska. Označení typu tvoří zpravidla znak vyjadřující konstrukci ložiska (pozice 3 schématu) a znak pro rozměrovou skupinu nebo průměrovou řadu (pozice 4 a 5), např. typ 223, 302, NJ22, 511, 62, 12 a podobně. Označení velikosti ložiska je tvořeno znaky pro jmenovitý průměr díry d ložiska (pozice 6).

Ložiska s průměrem díry $d < 10$ mm:

Číslice oddělené zlomkovou čarou resp. poslední číslice udává přímo jmenovitý rozměr díry v mm, např. 619/2, 624.

Ložiska s průměrem díry $d = 10$ až 17 mm:

dvojčíslí 00 značí díru $d = 10$ mm, např. 6200

01 $d = 12$ mm, např. 51101

02 $d = 15$ mm, např. 3202

03 $d = 17$ mm, např. 6303

Výjimku v označování tvoří jednořadá kuličková ložiska rozebíratelného typu E a BO, kde dvojčíslí udává přímo průměr díry v mm, např. E17.

Ložiska s průměrem díry $d = 20$ mm až 480 mm

Průměr díry je pětinasobkem posledního dvojčíslí, např. ložisko 1320 má průměr díry $d = 20 \times 5 = 100$ mm.

Výjimku tvoří ložiska s dírou $d = 22, 28$ a 32 mm, u kterých dvojjíslo oddělené zlomkovou čarou udává přímo průměr díry v mm, např. 320/32AX, a dále rozebíratelná jednořadá kuličková ložiska typu E a jednořadá válečková ložiska typu NG, u kterých dvojjíslo, resp. trojjíslo udává přímo průměr díry v mm, např.: E20, NG160 C4S0.

Ložiska s průměrem díry $d > 500$ mm:

Poslední trojjíslo, resp. čtyřjíslo, oddělené zlomkovou čarou, udává přímo průměr díry v mm, např. 230/530M, NU29/1060.

Ložiska vyrobená v odlišném provedení od základního se značí tzv. úplným označením, jak je znázorněno ve schématu. Toto se skládá ze základního označení a z doplňkových znaků, kterými je vyjádřena odlišnost od základního provedení.

Význam doplňkových znaků

V následující části je uveden v souladu s úplným označováním přehled a význam používaných doplňkových znaků. (Číslo v závorce uváděné u jednotlivých skupin odpovídá číslu pozice ve schématu).

Doplňkové znaky před základním označením

Jiný materiál jako běžná ocel na valivá ložiska (1)

C – keramické kuličky, např. C B7006CTA

X – nerezová ocel, např. X 623

T – cementační ocel, např. T 32240

Neúplnost ložiska (2)

L – samostatný odejíratelný kroužek rozebíratelného ložiska, např. L NU206, u axiálních kuličkových ložisek bez hřídelového kroužku, např. L 51215

R – rozebíratelné ložisko bez odejíratelného kroužku, např. R NU206 nebo R N310

E – samostatný hřídelový kroužek axiálního kuličkového ložiska, např. E 51314

W – samostatný tělesový kroužek axiálního kuličkového ložiska, např. W 51414

K – klec s valivými tělesy, např. K NU320

Doplňkové znaky za základním označením

Odlišnost vnitřní konstrukce (7)

A – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 25^\circ$, např. B7205ATB P5

– jednořadá kuželíková ložiska s vyšší únosností a vyšší mezní frekvencí otáček, např. 30206A

– axiální kuličková ložiska s vyšší mezní frekvencí otáček, např. 51105A

AA – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 26^\circ$, např. B7210AATB P5

B – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 40^\circ$, např. 7304B

– jednořadá kuželíková ložiska se stykovým úhlem $\alpha > 17^\circ$ např. 32315B

BE – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 40^\circ$, v novém konstrukčním provedení, např. 7310BETNG

C – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 15^\circ$, např. 7220CTB P4

– dvouřadá soudečková ložisko v novém konstrukčním provedení, např. 22216C

CA – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 12^\circ$, např. B7202CATB P5

CB – jednořadá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem, se stykovým úhlem $\alpha = 10^\circ$, např. B7206CBTB P4

D – jednořadá kuličková ložisko typu 160 s vyšší únosností, např. 16004D

E – jednořadá válečková ložiska s vyšší únosností, např. NU209E

– dvouřadá soudečková ložiska s vyšší únosností, např. 22215E

– axiální soudečková ložiska s vyšší únosností, např. 29416E

Odlišnost hlavních rozměrů (8)

X – Změna hlavních rozměrů, zavedených novými mezinárodními normami, např. 32028AX

Kryty (9)

RS – těsnění na jedné straně, např. 6304RS

2RS – těsnění na obou stranách, např. 6204 2RS

RSN – těsnění na jedné straně a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku na opačné straně než je těsnění, např. 6306RSN

RSNB – těsnění na jedné straně a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku na stejné straně jako těsnění, např. 6210RSNB

2RSN – těsnění na obou stranách a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku, např. 6310 2RSN

RSR – těsnění na jedné straně přiléhající na hladký nákrůžek vnitřního kroužku, např. 624RSR

2RSR – těsnění na obou stranách přiléhající na hladký nákrůžek vnitřního kroužku, např. 608 2RSR

Z – krycí plech na jedné straně, např. 6206Z

2Z – krycí plech na obou stranách, např. 6304 2Z

ZN – krycí plech na jedné straně a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku na opačné straně, než je krycí plech, např. 6208ZN

ZNB – krycí plech na jedné straně a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku na stejné straně, jako je krycí plech, např. 6306ZNB

2ZN – krycí plechy na obou stranách a drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku, např. 6208 2ZN

ZR – krycí plech na jedné straně přiléhající na hladký nákrůžek vnitřního kroužku, např. 608ZR

2ZR – krycí plechy na obou stranách přiléhající na hladké nákrůžky vnitřních kroužků, např. 608 2ZR

Konstrukční změna ložiskových kroužků (10)

K – kuželová díra, kuželovitost 1:12, např. 1207K

K30 – kuželová díra, kuželovitost 1:30, např. 24064K30M

N – drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku, např. 6308N

NR – drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku a vložený pojistný kroužek, např. 6310NR

NX – drážka pro pojistný kroužek na vnějším kroužku, jejíž rozměry neodpovídají STN 02 4605, např. 6210NX

D – dělený vnitřní kroužek, např. 3309D

W33 – drážka a mazací otvory na obvodě vnějšího kroužku, např. 23148W33M

O – mazací drážky na zaoblení vnějšího kroužku ložiska, např. NU1014O

Klec (11)

Materiál klece u ložisek v základním provedení se zpravidla neuvádí

J – klec lisovaná z ocelového plechu, vedená na valivých tělesech, např. 6034J

J2 – klec lisovaná z ocelového plechu, vedená na valivých tělesech. Nové konstrukční provedení jednořadých kuželíkových ložisek, např. 30206AJ2

Y – klec lisovaná z mosazného plechu, vedená na valivých tělesech, např. 6001Y

F – masivní klec z oceli, vedená na valivých tělesech, např. 6418F

L – masivní klec z lehkého kovu, vedená na valivých tělesech, např. NG180L C3S0

M – masivní klec z mosazi nebo bronzu, vedená na valivých tělesech, např. NU330M

T – masivní klec z textitu, vedená na valivých tělesech, např. 6005T

TN – masivní klec z polyamidu nebo obdobného plastu, vedená na valivých tělesech, např. 6207TN

TNG – masivní klec z polyamidu nebo z obdobného plastu zesílená skelnými vlákny, vedená na valivých tělesech, např. 2305TNG

Provedení klece (uvedené znaky se vždy používají ve spojení se znaky materiálu klece).

A – klec vedená na vnějším kroužku, např. NU226MA

B – klec vedená na vnitřním kroužku, např. B7204CATB P5

P – klec masivní okénková, např. NU1060MAP

H – klec otevřená jednodílná, např. 629TNH

S – klec s mazacími drážkami, např. NJ418MAS

R – klec postříbřená, např. 6210MAR

V – ložisko bez klece s plným počtem valivých těles, např. NU209V

Stupeň přesnosti (12)

P0 – normální stupeň přesnosti (neoznačuje se), např. 6204

P6 – vyšší stupeň přesnosti jako normální, např. 6322 P6

P5 – vyšší stupeň přesnosti jako P6, např. 6201 P5

P5A – v některých parametrech vyšší stupeň přesnosti jako P5, např. 6006TB P5A

P4 – vyšší stupeň přesnosti jako P5, např. B7204CBTB P4

P4A – v některých parametrech vyšší stupeň přesnosti jako P4, např. B7205CATB P4A

P2 – vyšší stupeň přesnosti jako P4, např. B7200CBTB P2

P6E – vyšší stupeň přesnosti pro elektrické stroje točivé, např. 6204 P6E

P6X – vyšší stupeň přesnosti pro jednořadá kuželíková ložiska, např. 30210A P6X

SP – vyšší stupeň přesnosti pro válečková ložiska s kuželovou dírou, např. NN3022K SPC2NA

UP – vyšší stupeň přesnosti jako SP pro válečková ložiska s kuželovou dírou, např. N1016K UPC1NA

Vůle (13)

C2 – vůle menší než normální, např. 608 C2

– normální vůle (neoznačuje se), např. 6204

C3 – vůle větší než normální, např. 6310 C3

C4 – vůle větší než C3, např. NU320M C4

C5 – vůle větší než C4, např. 22330M C5

NA – radiální vůle u ložisek s nezaměnitelnými kroužky (uvádí se vždy za znakem skupiny radiální vůle), např. NU215 P63NA

R... – radiální vůle v nenormalizovaném rozsahu (rozsah v μm), např. 6210 R10-20

A... – axiální vůle v nenormalizovaném rozsahu (rozsah v μm), např. 3210 A20-30

Hladina hlučnosti (14)

C6 – snížená hladina hlučnosti nižší než normální (neoznačuje se), např. 6304 C6

C06 – snížená hladina hlučnosti nižší než C6, např. 6205 C06

C66 – snížená hladina hlučnosti nižší než C06, např. 6205 C66

Konkrétní hodnoty pro C06 a C66 se určují na základě dohody zákazníka s dodavatelem.

Poznámka: Ložiska v stupni přesnosti P5 a přesnějším mají hladinu hlučnosti ve stupni C6.

Zvýšená bezpečnost provozu (15)

C7, C8, C9 – ložiska se zvýšenou bezpečností provozu určená především pro použití v leteckém průmyslu, např. 6008MB P68

Spojování znaků (12-15)

Znaky stupně přesnosti, vůle v ložisku, hladiny hlučnosti a zvýšené bezpečnosti provozu se spojují při současném vypuštění znaku C u druhé a následující zvláštní vlastnosti ložisek, např.:

P6 + C3 = P63 např. 6211 P63

P6 + C8 = P68 např. 16002 P68

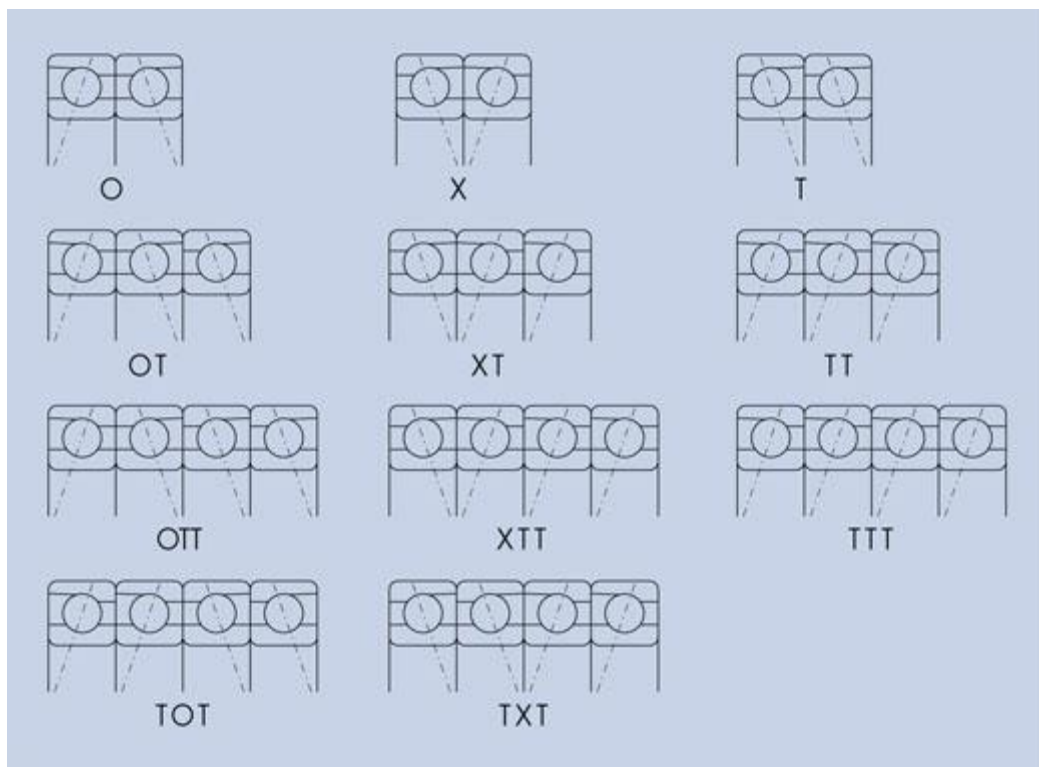
C3 + C6 = C36 např. 6303-2RS C36

P5 + C3 + C9 = P539 např. 6205MA P539

P6 + C2NA + C6 = P626NA např. NU1038 P626NA

Sdružování ložisek (16)

Označení sdružené dvojice, trojice nebo čtveřice ložisek pozůstává ze znaků vyjadřujících uspořádání ložisek a ze znaků určujících vnitřní vůli nebo předpětí sdružených ložisek.

Kromě znaků uvedených v tabulce se používá znak U, kterým se označuje, že příslušná ložiska lze univerzálně sdružovat, příklad označení B7003CTA P4UL.

Vnitřní vůle nebo předpětí

Uvedené znaky se vždy používají ve spojení se znaky sdružování.

A – sdružení ložisek s vůlí, např. 7305OA

O – sdružení ložisek bez vůle, např. 7305 P6XO

L – sdružení ložisek s malým předpětím, např. B7205CATB P4UL

M – sdružení ložisek se středním předpětím, např. B7204CATB P5XM

S – sdružení ložisek s velkým předpětím, např. B7304AATB P4OS

Stabilizace pro provoz při vyšší teplotě (17)

Oba kroužky mají stabilizované rozměry pro provoz při vyšší teplotě.

S0 – pro provozní teplotu do 150 °C

S1 do 200 °C

S2 do 250 °C

S3 do 300 °C

S4 do 350 °C

S5 do 400 °C

Příklad označení NG160LB C4S3

Moment tření (18)

JU – snížený moment tření, např. 619/2 JU

JUA – ložiska se stanoveným momentem tření při rozběhu, např. 632 JUA

JUB – ložiska se stanoveným momentem tření při doběhu, např. 623 JUB

Plastické mazivo (19)

Pro ložiska s krytem nebo s těsněním na obou stranách se pro označení použitého plastického maziva jiného, než běžného, používají přídatné znaky. První dva znaky určují rozsah provozní teploty maziva a třetí znak (písmeno) název resp. typ maziva, podle předpisu výrobce, případně další znak (číslice) určuje objem plastického maziva, kterým je vyplněn zakrytý prostor ložiska.

TL – mazivo pro nízké provozní teploty od -60 °C do +100 °C

příklad označení 6302 2RS TL

TM – mazivo pro střední provozní teploty od -35 °C do +140 °C

příklad označení 6204 2ZR TM

TH – mazivo pro vysoké provozní teploty od -30 °C do +200 °C

příklad označení 6202 2Z TH

TW – mazivo pro nízké i vysoké teploty od od - 40 °C do + 150 °C

příklad označení 6310 2Z C4TW

Poznámka: Znak TM se nemusí uvádět na ložiscích a obalech

Ložiska podle zvláštních technických podmínek

TPF – ložiska vyrobená podle zvláštních technických podmínek dohodnutých se zákazníkem, např. ložisko 6205MA P66 podle technických podmínek TPF 11142-71 se označuje: 6205MA P66 TPF142.

TPF99 – dvouřadá soudečková ložiska pro nápravy kolejových vozidel např. 23234 C3 TPF99

TPF204 – jednořadá kuličková ložiska pro uložení kol pecních vozíků a podobně, např. 6308 TPF204

TPFK... – ložiska podle zvláštních technických podmínek dohodnutých se zákazníkem, u kterých je velký počet znaků vyjadřujících změny od základního provedení.

V tomto případě se uvádí označení TPF..., např. ložisko NU1015, vyrobené podle technických podmínek. TPFK 11137-70 se označuje NU1015 TPFK137.

Ložiska podle zvláštní výkresové dokumentace PLC

PLC A-BC-DE-F struktura označení

PLC – znak pro speciální valivé ložisko

A – konstrukční skupina

0 – jednořadá kuličková ložiska

1 – dvouřadá kuličková ložiska

2 – axiální kuličková ložiska

3 – neobsazeno

4 – jednořadá válečková, soudečková a jehlová ložiska

5 – dvou- a víceřadá válečková, soudečková a jehlová ložiska

6 – jednořadá, dvou- a čtyřřadá kuželíková ložiska

7 – speciální dvouřadá ložiska

8 – montážní celky a samostatné díly

9 – axiální válečková, soudečková, kuželíková a jehlová ložiska

BC – rozměrová skupina – dva číselné znaky

DE – pořadové číslo v rozměrové skupině – dva číselné znaky

F – odlišnost provedení – jeden číselný znak